

[Aksel Larsen.]

magt, paragraffen giver et rigsdagsflertal og en regering. Vi skal jo have amerikanske flyverstyrker baseret i Danmark; ja, vi har det forsåvidt allerede efter grundlovsforslagets formulering, for nu er jo Grønland en del af Danmarks rige. Vi har ved en tidligere lejlighed her i tinget diskuteret de eventuelle vilkår for basering af amerikanske væbnede styrker i Danmark, og ved den lejlighed var der en del medlemmer, mest klart repræsenteret af det ærede medlem hr. Viggo Starcke, der forkyndte, at det var de aldeles ikke betænkelige ved, da de gik ud fra, at de pågældende fremmede styrker ville blive undergivet dansk jurisdiktion. Nu er der mig ikke noget bekendt om, at de amerikanske tropper i Thule er undergivet dansk jurisdiktion. Bliver grundloven vedtaget med § 20, vil vi formodentlig omgående — statsministeren kan jo besvare det — få et forslag fra regeringen om, at der skal være amerikansk jurisdiktion i Thule. Får vi de 4 000 eller 8 000 amerikanske flyvertropper og „læderhalse“ til Karup og Skrudstrup, og hvilke andre baser i det egentlige Danmark man tænker på, ja, så er der vel ingen her, der er så naive, at de tror, at disse amerikanere vil indordne sig under dansk jurisdiktion.

Nej, de vil forlange, at rigsdagen vedtager en lov om, at der skal være amerikansk jurisdiktion, ikke alene for de pågældende amerikanske tropper, men også for de tilfælde, at disse amerikanske statsborgere kommer i konflikt med danske statsborgere; så vil sådanne konflikter skulle afgøres ved amerikanske militærdømstole. Sådant vil det blive; det vil man i første omgang udnytte udenrigsparagraffen til. Det er måske den mest nærliggende grund til, at man er blevet så ivrig for at få den ind.

Må jeg tillade mig at fortsætte debatten fra første behandling om paterniteten til § 20. Den blev nemlig ikke udtømt; vi fik ingen klarhed. Den højtærede statsminister sagde, at der var ikke noget som helst at spekulere over, for det var den kommissionen tilforordnede professor Max Sørensen, der havde foreslået det. Jeg har gravet alle forfatningskommissionens papirer og alle mødeprotokoller igennem. Mine undersøgelser har bekræftet, hvad jeg i forvejen mente var rigtigt, og der er store chancer for, at jeg er den, der ved bedst besked, fordi man

jo i sin uendelig velvillige demokratiske opfattelse ikke har villet give vort parti mere end eet medlem i forfatningskommissionen, så jeg måtte ene mand tage hele slæbet og være til alle møderne i alle udvalgene. Der er i intet udvalgsmøde og i intet plenarmøde vedtaget at afæske Max Sørensen et responsum. Max Sørensen er ikke tilforordnet; kommissionens officielle tilforordnede var professor Poul Andersen, professor Alf Ross, fhv. folketingssekretær Jens Møller og fhv. departementschef Andreas Møller og ikke flere. Max Sørensen har ikke været nævnt overfor kommissionen. Men pludselig får vi i kommissionen et responsum fra professor Max Sørensen, der konkluderer i et forslag til en ny § 20. Jeg vil meget gerne have at vide: Hvem har bedt professor Max Sørensen om det? Kommissionen har ikke bedt ham om det. Såvidt jeg husker, har man bedt udenrigsministeriet se på, om den tidligere § 18 var tilfredsstillende under de nye former, vi har nu. Kommissionen har ikke anmodet professor Max Sørensen om noget responsum. Det var altid et tvivlsspørgsmål og stridsspørgsmål i kommissionen, om de tilforordnede sagkyndige havde ret til at stille forslag; jeg mener, at de havde det, men ikke alle var af den mening. Man kan i hvert fald godt være enig om, at en professor, som ikke er tilforordnet kommissionen, og som kommissionen ikke har spurgt, ikke kan stille forslag til kommissionen. Jeg tillader mig altså at spørge: Hvem har bedt professor Max Sørensen, om dette memorandum? Hvem har sørget for, at der i det memorandum kom til at stå et forslag til en § 20? Hvem lægger navn hertil? I kommissionsmøderne har jeg som sagt gang på gang forgæves efterlyst, hvem der vil sige: jeg eller vi er forslagsstillere til denne nye paragraf.

Må jeg så endelig til slut henvisne til mit ændringsforslag under nr. 36. Det havde naturligvis været bedst, om det havde hørt under § 20 og stået sammen med ændringsforslaget til § 20, men af rent tekniske grunde var det klart for mig, at et sådant forslag måtte sættes under grundlovsforslagets sidste paragraf, som jo nærmest indeholder midlertidige og ikrafttrædelsesbestemmelser. Der foreslår vi, at i § 90 indføjes efter første punktum, „Denne grundlov træder i kraft straks“, et nyt punktum, sålydende: „§ 20 udgår dog, medmindre para-